

‘Situationeel en horizontaal’ ontruimen

Maatwerk BHV in de Tweede Kamer

Het Haagse Binnenhof is het kloppend hart van de democratie. Daar waar wordt gewaakt over onze wet- en regelgeving, moet de organisatie voor veiligheid en welzijn van de medewerkers uiteraard tot in detail voor elkaar zijn. Peter Hofman, coördinator bedrijfshulpverlening bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal geeft een inkijkje in het functioneren van een BHV-organisatie die na elke verkiezing een grote update krijgt. En hoe gaat een ontruiming bij dit bijzondere bedrijf in zijn werk?

“Voor buitenstaanders lijkt het Binnenhof één samenhangend geheel, maar in werkelijkheid is het een politiek bedrijfsverzamelcomplex met verschillende bewoners”, schetst Peter Hofman. “De Tweede Kamer is met dertien gebouwen en tussen de 1300 en 3000 aanwezige personen de grootste gebruiker, maar heeft in de wirwar van omringende gebouwen nog de nodige burens. Zoals de Eerste Kamer, het Ministerie van Algemene Zaken en Perscentrum Nieuwspoor. Stuk voor stuk zelfstandige onderdelen, als resultaat van het politiek-bestuurlijke bestel.”

‘Gewone’ BHV?

Peter Hofman is al 27 jaar in dienst van de Tweede Kamer. Hij begon zijn carrière bij de interne beveiligingsdienst, die ook de kern is van

de bedrijfshulpverleningsorganisatie. In 2006 werd hij benoemd tot coördinator BHV. Hofman: “Onze BHV-organisatie was van oudsher in feite een interne brandweerploeg, waarvan de leden een brandweeropleiding volgden en ademlucht droegen. Na de ingebruikname van het nieuwe Kamercomplex in 1992 bleef die structuur nog geruime tijd in stand, maar vanaf 2006 begon het denken over een nieuw type organisatie. Door aanscherping van de Arboregelgeving werden de eisen voor het dragen van ademlucht steeds strenger en werd het qua opleiding, training en certificering een steeds grotere opgave om de ‘brandweerploeg’ continu up-to-date te houden. Bovendien ligt het Binnenhof zo dicht bij de brandweerkazerne, dat de brandweer hier relatief snel met voldoende menskracht aanwezig kan zijn. Daardoor kwamen we voor de vraag te staan: moeten we zelf nog wel een brandweerploeg overeind houden?”

Nee, was de uitkomst van een intern debat over de focus van de interne veiligheidsorganisatie. Na dat besluit werd de structuur omgebouwd tot een ‘gewone’ BHV-organisatie, met als kerntaken eerstehulpverlening, brandbestrijding en ontruiming. “Wel een ‘gewone’ organisatie tussen aanhalingstekens, want in dit bijzondere gebouwencomplex is niets echt ‘gewoon’. Omdat de Tweede Kamer een unieke organisatie is, is een maatwerk BHV-organisatie nodig.

De gebouwen zijn complex, hebben een grote oppervlakte en kennen bijzondere bewoners en bijzondere veiligheidsprocedures. Daarbij komen er op jaarbasis zo'n 330.000 bezoekers over de vloer. We hebben dus de zorg voor een aanzienlijk aantal mensen in het gebouwencomplex."

En er is nog een bijzonderheid in de 'bewoners-samenstelling' van de Tweede Kamer, die consequenties heeft voor de bemensing van de BHV-organisatie. Hofman vervolgt: "De kern van de BHV-organisatie wordt gevormd door de beveiliging. Maar aanvullende BHV-capaciteit en specifieke functies voor ontruiming, worden geleverd door de gebruikers van de verschillende gebouwen, waaronder de politieke fracties. Na elke Tweedekamerverkiezing is er een grote verschuiving in functies en in de samenstelling van de bewoners. Dat betekent dat we elke vier jaar nieuwe ontruimers moeten opleiden en inwerken. Op grotere schaal dan bij een gewoon bedrijf waar het personeelsverloop veel geleidelijker en kleinschaliger is. Dat vraagt een forse inspanning van het management en de instructeurs."

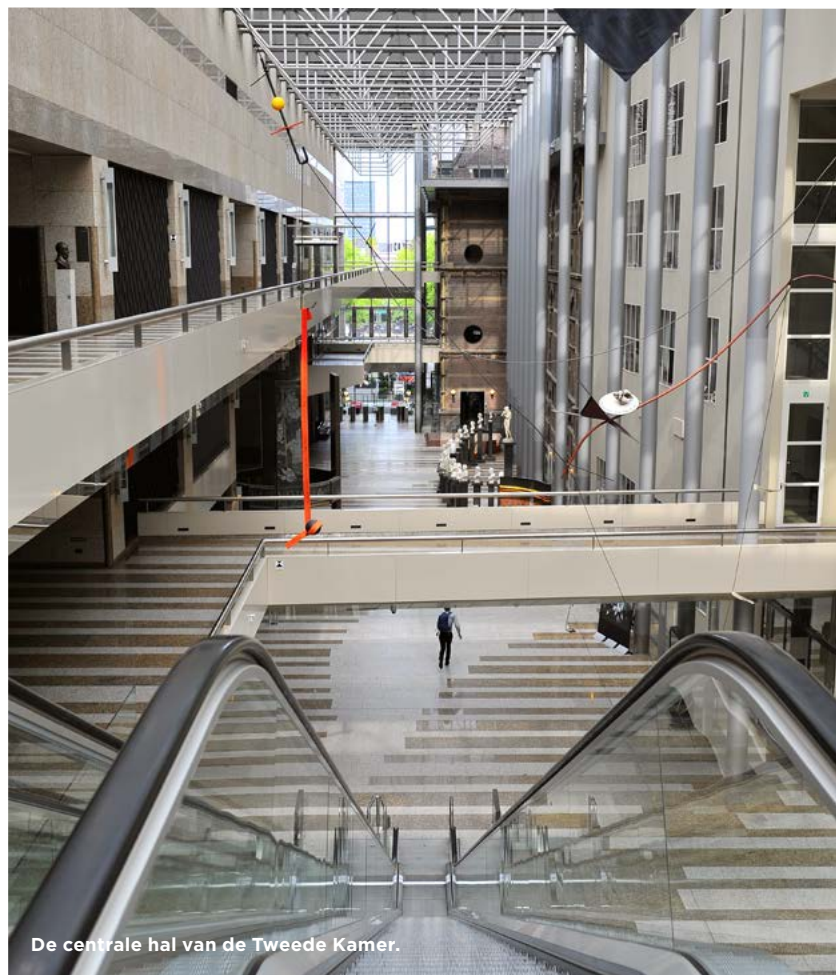
"Per gebouw zijn ontruimingsleiders benoemd"

Uitdagingen ontruiming

Vorig jaar voerde de Kamer een nieuwe methodiek van 'situationeel en horizontaal' ontruimen in. Deze methodiek had zijn eigen uitdagingen. Binnen de Tweede Kamergebouwen heeft elk bouwdeel en elke etage zijn eigen vaste bewonersgroep. "Om het ontruimingsproces goed te faciliteren en te begeleiden zijn per gebouw ontruimingsleiders benoemd", legt Hofman uit. "Iedere ontruimingsleider moet het voor zijn gebouw organiseren. Voor de samenstelling van een ontruimingsteam is samenwerking tussen de diverse gebruikersgroepen nodig. Dat gaat in de praktijk op heel natuurlijke wijze. Ik stel vast dat de medewerkers van de Tweede Kamer van nature een cultuur hebben van 'elkaar helpen en bijstaan' als het gaat om elkaars veiligheid. Inmiddels hebben we met een goede informatiecampagne en veel oefenen de nieuwe procedure tot routine weten te maken. Voor elk scenariotype hebben we draaiboeken, die frequent worden geactualiseerd en geoefend. Er is ook een draaiboek voor totale ontruiming van het hele Kamercomplex, al zijn dergelijk scenario's wel heel zeldzaam."

Na elke ronde verkiezingen gaat de deels vernieuwde BHV-organisatie een cyclus van opleiden, trainen en oefenen in. In de eerste fase na de opleiding en initiële training, worden de BHV'ers vertrouwd gemaakt met de Kamergebouwen, de specifieke procedures voor verschillende typen incidenten en ontruimingsscenario's. In de tweede fase vinden aangekondigde oefeningen plaats om de paraatheid en procedurekennis te testen en tot routine te maken. In de derde fase worden ook onaangekondigde oefeningen gehouden en in de vierde en laatste fase wordt een grote scenario-oefening gehouden in samenwerking met de externe hulpdiensten.

Dat de beveiliging integraal deel uitmaakt van de BHV-organisatie is volgens Hofman van wezenlijk belang. Zo kunnen zij voor het dienstdoende BHV-team snelle looproutes creëren in het uitgestrekte Kamercomplex. Dat is vooral van belang bij meldingen waarbij snel handelen essentieel is, zoals bij een ernstige valpartij, onwelwordingen of reanimaties. Bij elke ingang van het Kamercomplex bevindt zich een

De centrale hal van de Tweede Kamer.

BHV-coördinator Peter Hofman: “De Tweede Kamer is een unieke organisatie die vraagt om maatwerk-BHV.”

BHV-post met een eerstehulptas en een AED-apparaat, zodat in geval van meldingen van een hartstilstand elke plek in het complex snel kan worden bereikt.

Hofman vervolgt: “De beveiliging is ook altijd aanwezig in het complex. Dat is vanuit hulpverleningsoogpunt belangrijk, want hoewel er in de weekends doorgaans geen Kameractiviteiten zoals debatten plaatsvinden, zijn er altijd wel Kamerleden of journalisten die individueel werken, ook op ongewone uren. Een minimale paraatheid van de BHV is altijd gewaarborgd, zodat we ook buiten de reguliere werktijden in noodsituaties hulp kunnen verlenen aan iedereen die in het gebouw aanwezig is.”

“Er is een draaiboek voor totale ontruiming van het hele Kamercomplex”

Focus op verhuizing

In het politieke centrum van het land geldt ook voor de bedrijfshulpverlening het motto ‘regeren is vooruitzien’. Een spannende periode voor de Staten-Generaal en de andere gebouwgebruikers is de grootschalige renovatie van het Binnenhof, die in 2020 begint. Een groot deel van de gebouwen is verouderd en voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd op het gebied van Arbo, (brand)veiligheid en ergonomie. In verband met de vijf jaar durende verbouwingsoperatie moeten alle Binnenhofbewoners tijdelijk verhuizen naar andere locaties. De Tweede Kamer neemt in

juni 2020 zijn intrek in het gebouw van het ministerie van Buitenlandse Zaken, dat dit jaar leeg komt, omdat ook het ministerie verhuist naar een nieuwe huisvesting. Het gebouw wordt dan anderhalf jaar verbouwd en voorzien van een nieuwe inrichting om de Tweede Kamer te huisvesten. Ook Hofman en enkele collega's van de beveiliging en BHV denken nu al mee in de projectorganisatie over het organiseren van de bedrijfshulpverlening in de tijdelijke huisvesting.

“Een omvangrijk en ingrijpend project”, beaamt Hofman. “We hebben een uitgebreid pakket van eisen opgesteld voor zowel de bouwkundige en installatietechnische preventieve veiligheid als de randvoorwaarden voor de BHV-organisatie. Het zal voor iedereen wennen zijn aan de nieuwe werkplek. Daarom willen we al minimaal een half jaar vóórdat de Kamer daadwerkelijk verhuist oriëntatiebezoeken aan de nieuwe locatie gaan brengen. Bijvoorbeeld om vertrouwd te raken met het gebouw, de brandveiligheidsvoorzieningen, vluchtroutes, en aanwezige hulpverleningsmiddelen zoals Evac-chairs. Ook willen we in die periode al gaan oefenen met procedures en scenario's, zodat we als BHV-organisatie helemaal ingeregeld zijn op het moment dat de Tweede Kamer zijn intrek neemt in het pand. En als we eenmaal op de tijdelijke locatie zitten, richten we onze aandacht alweer op een volgende fase; de organisatie van de beveiliging en BHV in het vernieuwde Binnenhofcomplex, waar we naar verwachting in de loop van 2025 weer naar terug verhuizen.”

(RJ)

